

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ЧЕТВРТ КВАРТАЛ, 2015 ГОДИНА

јануари 2016 година

Резиме на резултатите¹

Кредити на претпријатијата

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови за одобрување корпоративни кредити, но умерено послабо во споредба со претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: натамошно нето-зголемување на побарувачката на сите типови корпоративни кредити, но посилено во споредба со претходната анкета.
- Очекувања за првиот квартал на 2016 година: задржување на динамиката на нето-олеснување на кредитните услови и натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити.

Кредити на населението

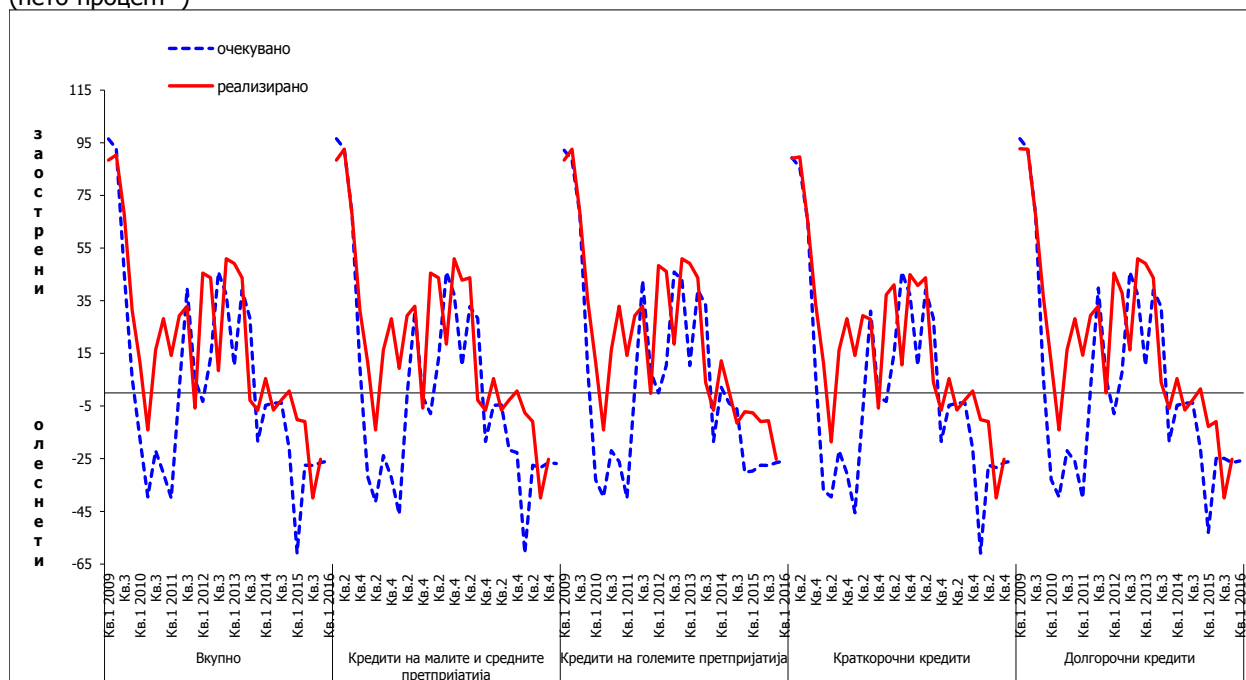
- Кредитна политика: олеснување на вкупните кредитни услови на нето-основа, при посилено нето-олеснување кај станбените и потрошувачките кредити во споредба со претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: натамошно нето-зголемување на побарувачката на сите типови кредити, но со засилен раст кај станбените и останатите кредити во однос на претходната анкета.
- Очекувања за првиот квартал на 2016 година: натамошно умерено нето-олеснување на вкупните кредитни услови и на условите за одобрување станбени кредити, при очекувања за умерено заострување на условите за одобрување потрошувачки кредити на нето-основа и истовремено нето-зголемување на побарувачката на кредити.

¹ Со Анкетата се опфатени 14 банки, при што сите банки доставија одговори. Методологијата на Анкетата за кредитната активност е претставена во посебен прилог којшто може да се најде на следнава врска: [Методологија на анкетата за кредитната активност](#)

Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање. Нето-олеснувањето на кредитните услови на претпријатијата забележано од почетокот на годината продолжи и во последниот квартал на 2015 година, но умерено послабо во споредба со претходната анкета. Така, нето-процентот кај вкупните кредити во четвртото тримесечје изнесува -25,2, наспроти -39,9 во третиот квартал. Намалувањето на нето-процентот е резултат на помалиот број на банки коишто укажуваат на олеснети услови за одобрување кредити на малите и средните претпријатија, како и кај краткорочните и долгорочните кредити, за сметка на зголемениот процент на банки коишто ги оценуваат кредитните услови како непроменети во однос на претходната анкета. Притоа, во рамки на одговорите за олеснети кредитни услови, во оваа анкета се забележува поместување на оценките на банките од „делумно олеснети“ кредитни услови кон „значително олеснети“ услови за кредитирање. За наредниот период, банките упатуваат на натамошно нето-олеснување на кредитните услови кај сите типови кредити, со сличен интензитет како и во претходните три анкети.

Графикон 1: Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

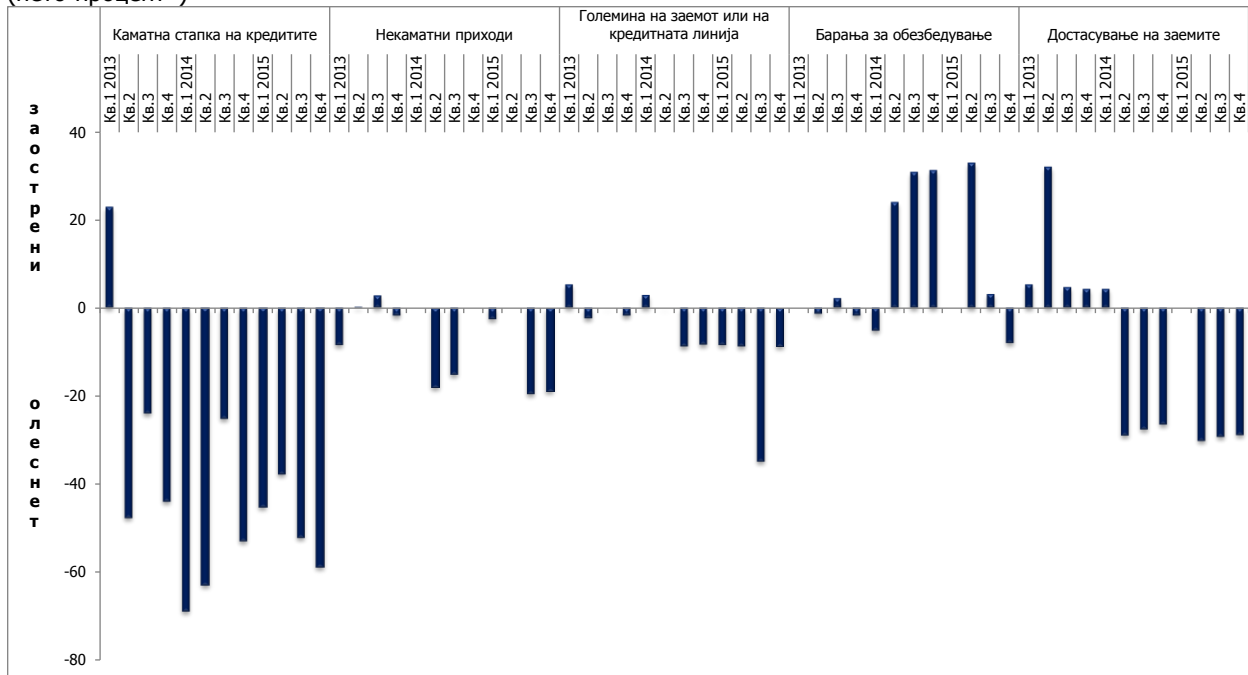

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на конкретните кредитни услови, во четвртиот квартал банките упатуваат на нето-олеснување на сите кредитни услови за одобрување корпоративни кредити. Притоа, оствареното нето-олеснување главно произлегува од натамошното олабавување на каматната стапка, како и од олеснувањето кај условот достасување на заемите и некаматните приходи, со слична динамика како и во претходната анкета. Големината на заемот или на кредитната линија и натаму придонесува кон олеснување на вкупните кредитни услови, но послабо во споредба со претходната анкета. Од друга страна, кај

барањето за обезбедување се забележува позначително поместување на одговорите на банките, при што за првпат од вториот квартал на 2014 година, овој услов бележи благо олеснување на нето-основа.

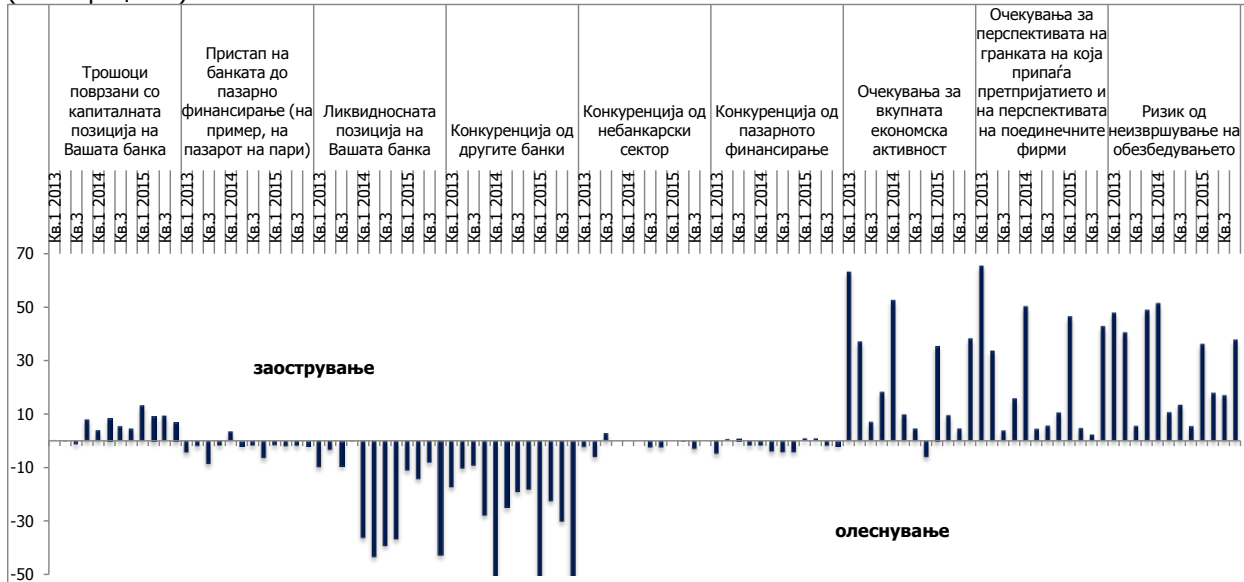
Графикон 2: Промена на поединечните услови за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Во поглед на факторите коишто влијаат врз кредитните услови, факторите поврзани со конкуренцијата од други банки и ликвидноста позиција на банките и натаму придонесуваат кон олеснување на кредитните услови, но значително позасилено во споредба со претходната анкета. Од друга страна, во четвртиот квартал банките укажуваат на влошување на согледувањата за ризикот што доаѓа по два квартала во кои се одржува стабилни согледувања за ризикот од страна на банките. Така, очекувањата за вкупната економска активност, очекувањата за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието, како и ризикот од неизвршување на обезбедувањето според 40% од банките, во просек, придонесуваат кон заострување на кредитните услови (околу 11% и 8% од банките, во просек, во вториот и третиот квартал, соодветно). Кај останатите фактори од групата поврзана со трошоците на финансиските средства и билансните ограничувања на банките и групата поврзана со притисокот од конкуренцијата не се забележани позначителни поместувања во однос на минатата анкета, при што тие и натаму имаат неутрално влијание врз условите за одобрување корпоративни кредити.

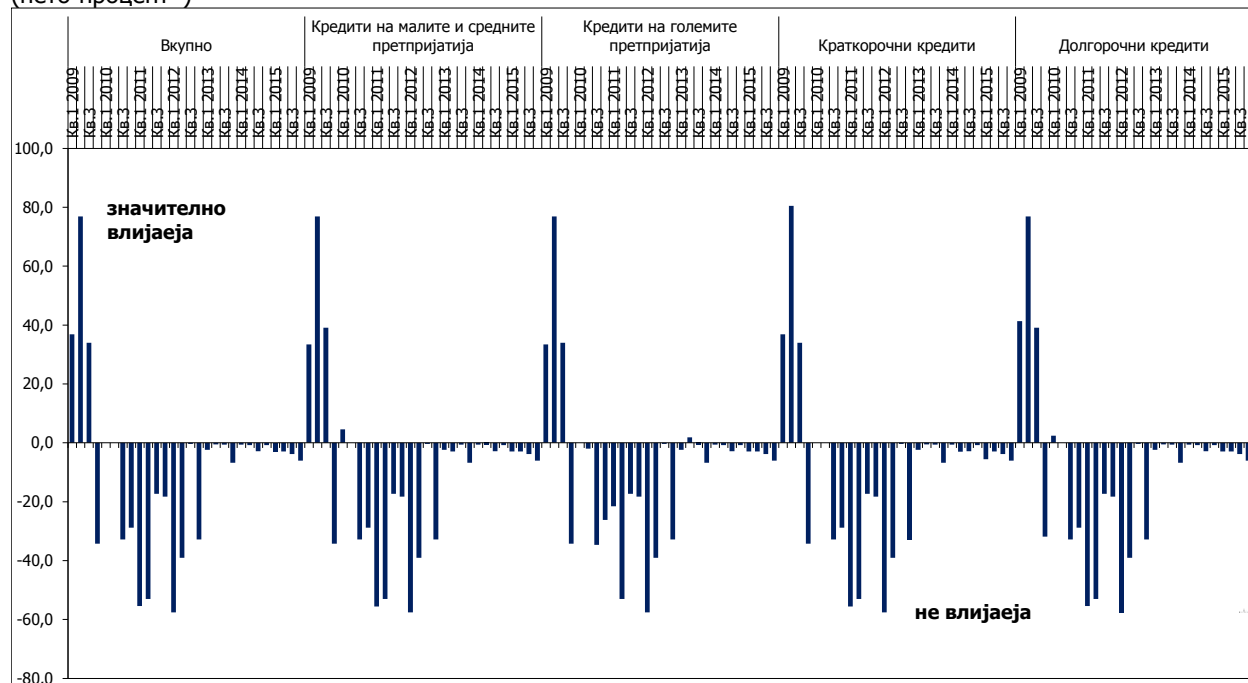
Графикон 3: Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Од аспект на влијанието на промените во монетарната политика, во четвртиот квартал најголемиот дел од банките (72,3%) укажуваат на незначително влијание на монетарната политика врз нивната каматна политика, што претставува позначително зголемување во однос на согледувањата дадени во рамки на претходната анкета (45,3% од банките). Ваквото поместување е целосно резултат на помалиот број на банки коишто оценуваат дека монетарната политика делумно влијае врз нивната каматна политика.

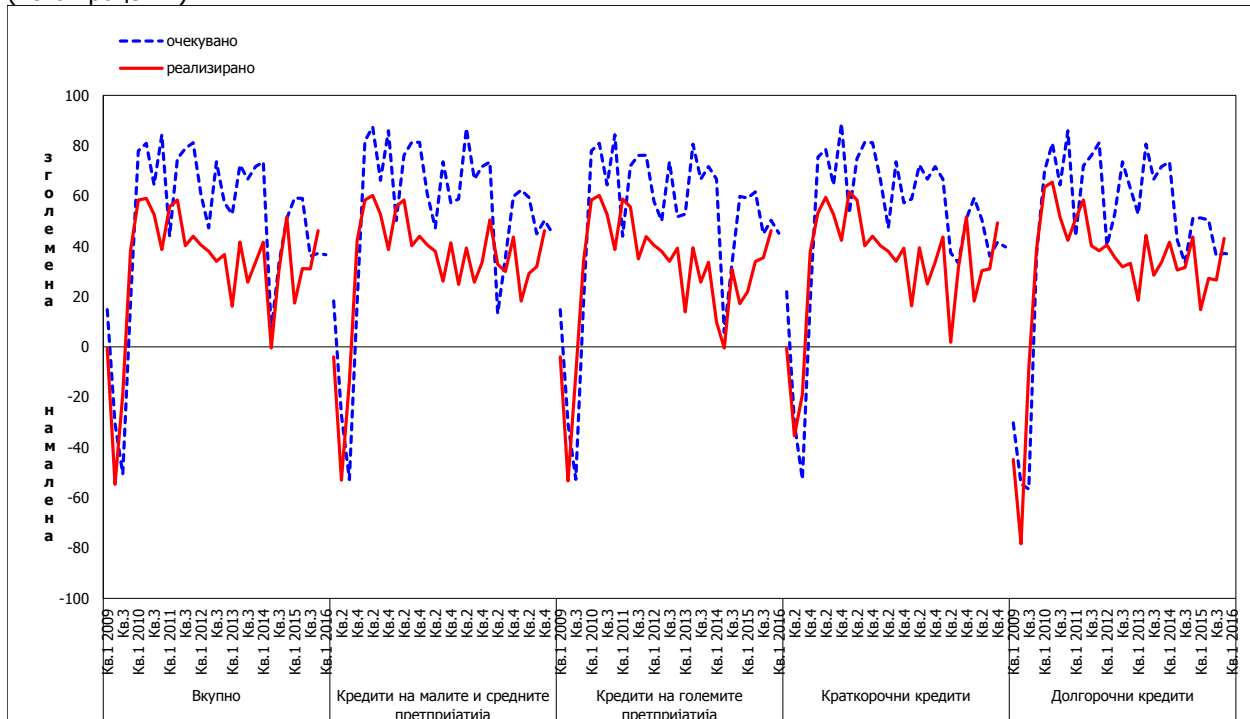
Графикон 4: Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Побарувачка на кредити. Побарувачката на корпоративни кредити во последното тримесечје на 2015 година бележи натамошно нето-зголемување, но умерено посилно во споредба со претходната анкета, при што нето-процентот се зголеми од 31 во третиот квартал на 46,2 во четвртиот квартал. Зголемувањето на побарувачката на нето-основа е резултат на поголемиот број на банки коишто укажуваат на делумно зголемена побарувачка на сите корпоративни кредити, за сметка на намалениот број на банки коишто укажале на непроменета побарувачка. Во наредниот период, банките очекуваат натамошно нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити, со слична динамика како и во претходните две анкети.

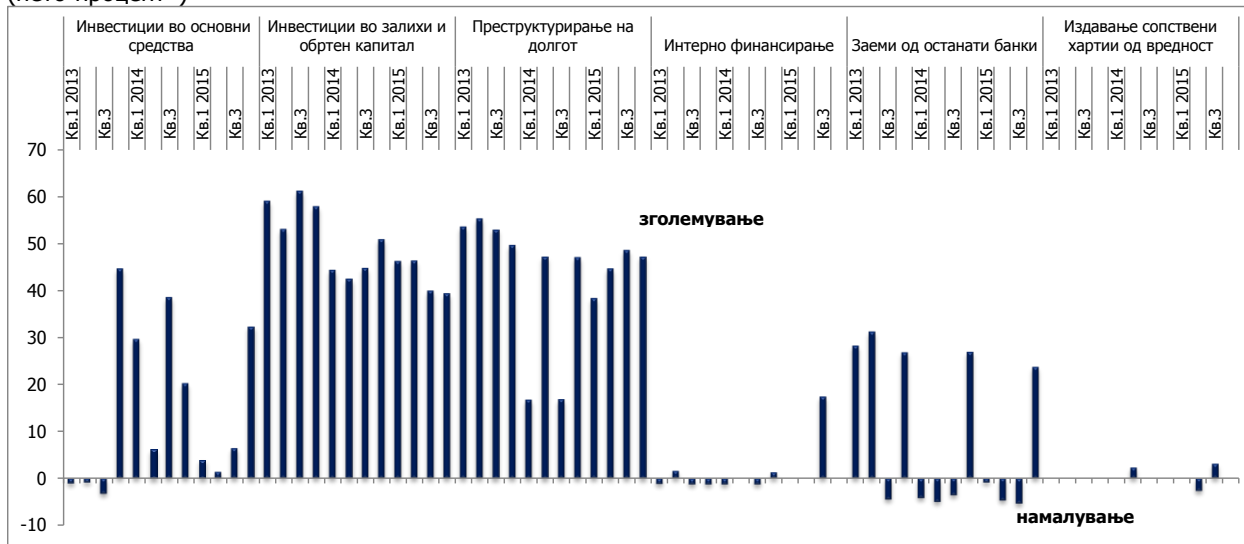
Графикон 5: Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на факторите коишто ја условуваат побарувачката на корпоративни кредити, индивидуалните фактори поврзани со потребите за финансирање (преструктурирањето на долгот, инвестициите во залихи и обртен капитал и инвестициите во основни средства) слично како и во претходната анкета, придонесуваат за зголемување на побарувачката на нето-основа. Притоа, кај инвестициите во основни средства се забележува позначително зголемување на нето-процентот во споредба со минатата анкета. Кај факторите поврзани со потребата за алтернативно финансирање, банките упатуваат на стимулативно влијание на заемите од останати банки врз вкупната побарувачка на кредити (наспроти малото негативно влијание на нето-основа во претходната анкета), додека останатите фактори имаат неутрално влијание.

Графикон 6: Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

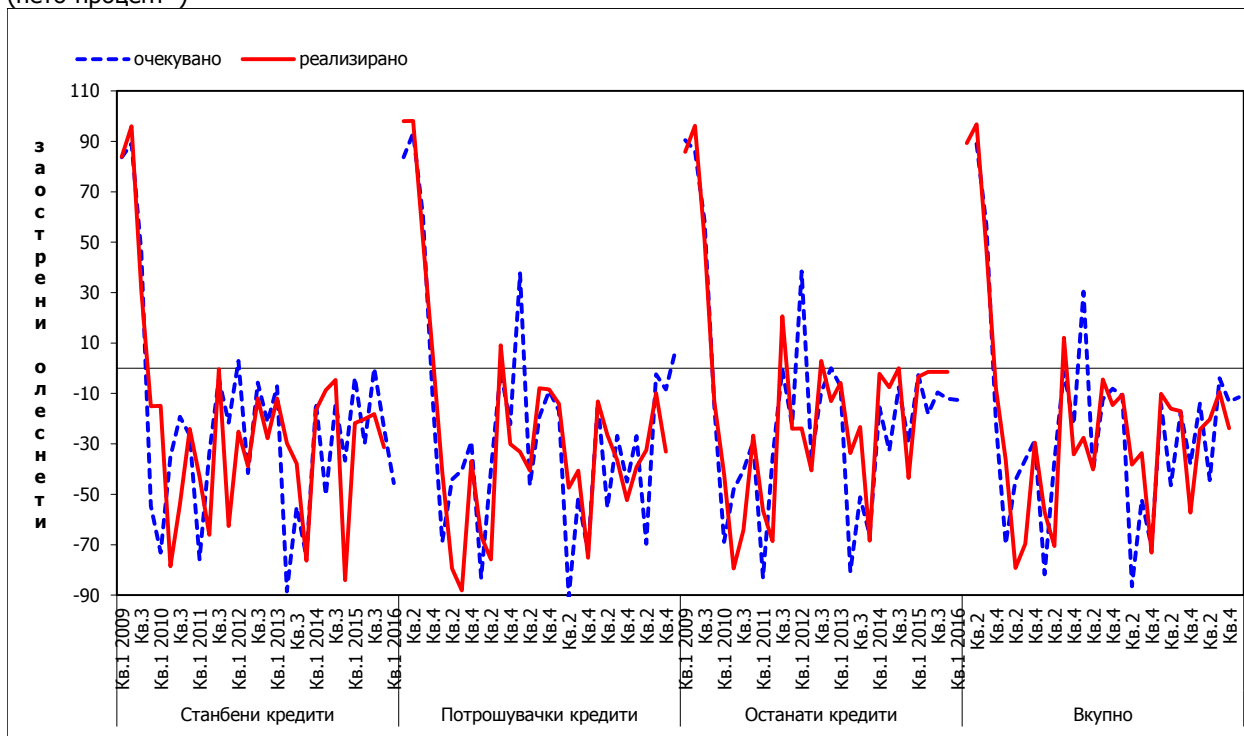
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Кредити на населението

Услови за кредитирање. Во четвртото тримесечје на 2015 година се забележува натамошно нето-олеснување на условите за одобрување кредити на населението, но умерено посилно во однос на претходната анкета. Така, нето-процентот на вкупните кредити се зголеми на -23,8 од -9,5 во третиот квартал. Посилното олеснување на нето-основа произлегува од зголемениот број на банки коишто укажуваат на натамошно олеснување на кредитните услови на станбените и потрошувачките кредити, при непроменети услови кај останатите кредити. За наредниот период, банките очекуваат умерено нето-олеснување на вкупните кредитни услови, со слична динамика како и во претходната анкета. Сепак, во рамки на индивидуалните типови кредити, се очекува позначително нето-олеснување на условите за одобрување станбени кредити, при умерено нето-затегнување на кредитните услови на потрошувачките кредити, што е прва ваква промена по 2011 година. Ваквите поместувања во очекувањата на банките во еден дел би можело да се објаснат со мерките воведени од страна на НБРМ за забавување на растот на долгорочните потрошувачки кредити².

² Анкетата за кредитната активност за четвртиот квартал на 2015 година беше спроведена во периодот од 15.12 до 25.12.2015 година. Од друга страна, Одлуката на Советот на НБРМ за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот (со која се воведуваат мерки за забавување на високиот раст на долгорочните потрошувачки кредити) беше донесена на 17.12.2015, што укажува дека евентуалните ефекти од оваа мерка најверојатно се вградени во одговорите на банките за нивните очекувања за насоката на промената на условите за кредитирање во наредниот период.

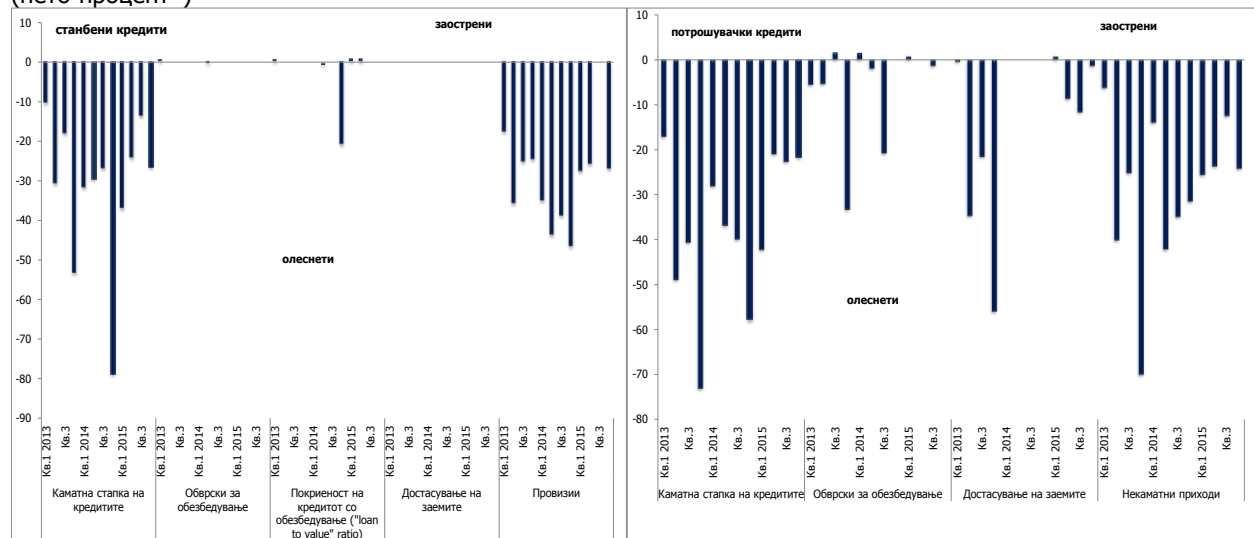
Графикон 7: Услови за кредитирање при одобрувањето кредити на населението (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на поединечните кредитни услови, нето-олеснувањето на условите за одобрување станбени кредити во целост произлегува од олеснетите услови во доменот на каматната стапка и на провизиите, но речиси двојно посилно во споредба со претходната анкета. Слични движења се карактеристични и за потрошувачките кредити, при што промени што придонесуваат за нето-олеснување се забележуваат кај каматната стапка и некаматните приходи, додека достасувањето на заемите има неутрално влијание (наспроти умереното нето-олеснување во претходната анкета).

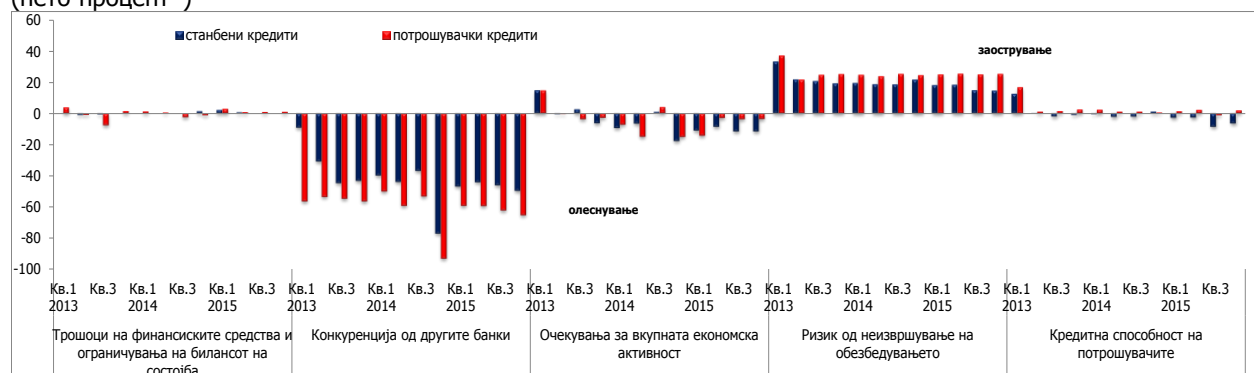
Графикон 8: Поединечни кредитни услови при одобрување станбени и потрошувачки кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Во однос на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити, во четвртиот квартал се забележуваат стабилни оценки на банките во споредба со претходната анкета, според кои конкуренцијата од другите банки и натаму е фактор со најголемо стимулативно влијание кон нето-олеснување на условите за кредитирање. Исто така, очекувањата за вкупната економска активност и кредитната способност на потрошувачите придонесуваат кон натамошно умерено нето-олеснување на условите за одобрување станбени кредити, додека кај потрошувачките кредити нивниот ефект е во основа неутрален. Ризикот од неизвршување на обезбедувањето и натаму придонесува кон поконзервативна политика на банките при одобрување кредити на населението, што особено е изразено кај потрошувачките кредити.

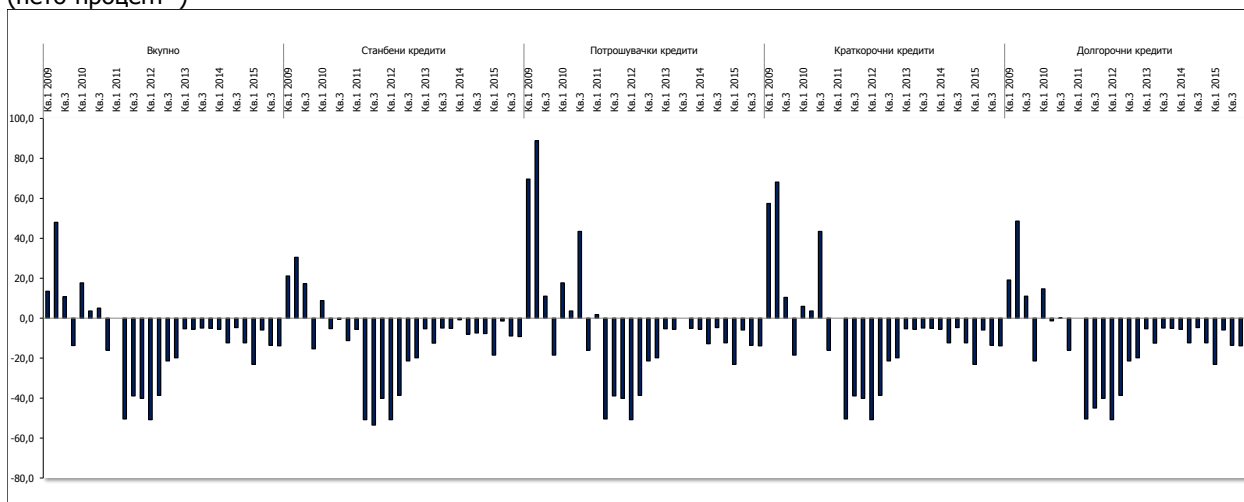
Графикон 9: Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените и потрошувачките кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Од аспект на влијанието на промените во монетарната политика, слично на претходната анкета, најголемиот дел од банките (околу 86%) укажуваат на незначително влијание врз нивната политика на одредување на каматните стапки. Притоа, кај потрошувачките и кај краткорочните кредити, околу 8% од банките упатуваат на делумно влијание на монетарната политика врз нивната каматна политика.

Графикон 10: Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрување кредити на населението (нето-процент*)

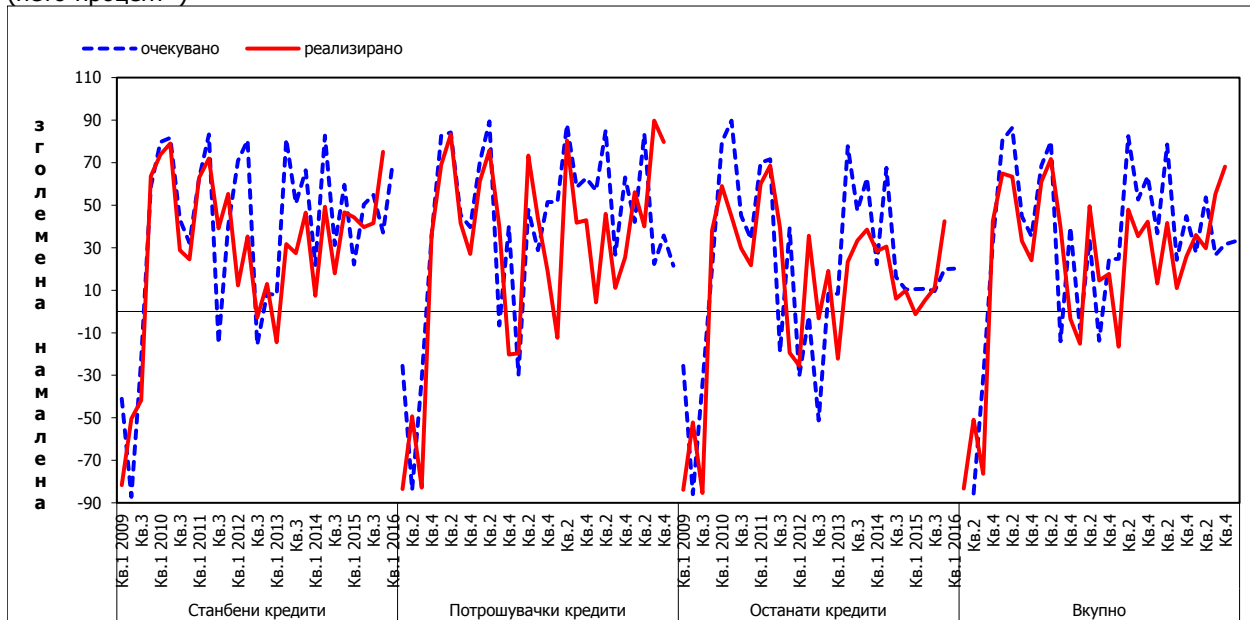

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Побарувачка на кредити. Трендот на нето-зголемување на побарувачката на вкупните кредити наменети за секторот „население“ продолжи и во последното тримесечје на 2015 година, но посилено во споредба со претходната анкета. Притоа, нето-процентот кај вкупните кредити се зголеми од 55,4 во третиот квартал на 68,2 во четвртиот квартал, што во најголем дел произлегува од натамошното нето-зголемување на побарувачката на потрошувачките и станбените кредити. Во однос на очекувањата, банките укажуваат на натамошно нето-зголемување на побарувачката на сите типови кредити, при посилено зголемување на побарувачката на станбените кредити, во споредба со очекувањата дадени во претходната анкета.

Графикон 11

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

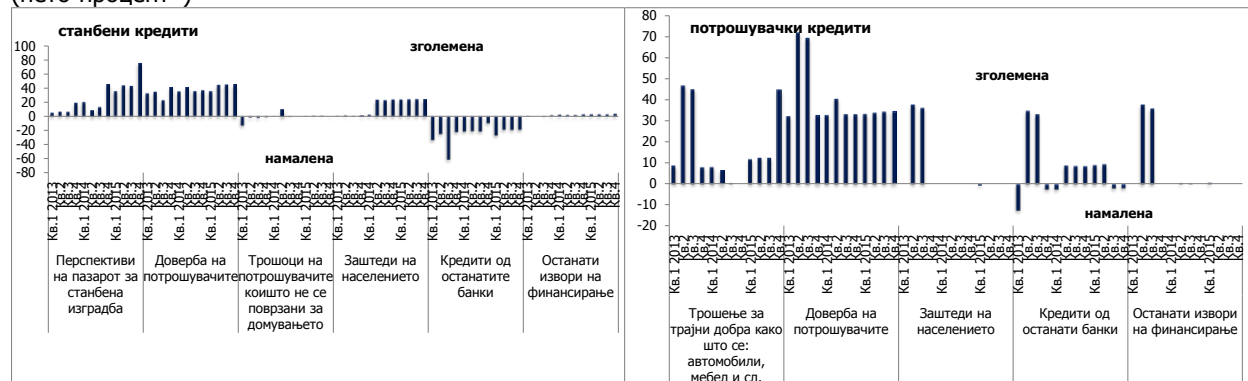
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на факторите коишто делуваат врз побарувачката, перспективата на пазарот за станбена изградба е главниот фактор којшто придонесува кон зголемена побарувачка на станбени кредити, но посилено во однос на претходната анкета. Исто така, довербата на потрошувачите, како и заштедите на населението и натаму имаат стимулативно влијание врз побарувачката, со слична јачина како и во претходниот период, додека кредитите од останати банки делуваат во спротивна насока. Во однос на потрошувачките кредити, позитивните поместувања во целост произлегуваат од поголемото трошење за трајни добра, како фактор чиј придонес се засилува во однос на претходната анкета и натамошниот придонес од страна на довербата на потрошувачите за зголемена побарувачка на нето-основа.

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена кај побарувачката на станбени и потрошувачки кредити

(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

ПРИЛОГ 1³

Резултати од поединечните прашања

I. Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително се заострени										
Делумно се заострени										
Во основа останаа непроменети	60,0	74,7	60,0	74,7	89,3	74,7	60,0	74,7	60,0	74,7
Делумно се олеснети	39,9	1,8	39,9	1,8	10,6	1,8	39,9	1,8	39,9	1,8
Значително се олеснети		23,4		23,4		23,4		23,4		23,4
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-39,9	-25,2	-39,9	-25,2	-10,6	-25,2	-39,9	-25,2	-39,9	-25,2
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

³ Временска серија од податоците на Анкетата за кредитната активност може да се најдат на следнава врска: [Анкета за кредитната активност - временска серија](#)

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		7,0	75,0					
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		7,0	92,9				9,4	7,0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			98,1	1,8			-1,9	-1,8
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			57,1	41,0	1,8		-8,2	-42,8
Б) Притисок од конкуренција			32,4	33,0	8,6			
-Конкуренција од другите банки			29,4	60,1	10,4		-30,2	-70,5
-Конкуренција од небанкарски сектор			100				-3,1	0,0
-Конкуренција од пазарното финансирање			98,1	1,8			-1,9	-1,8
В) Согледување за ризикот		35,9	46,1					
-Очекувања за вкупната економска активност		40,0	58,1	1,8			4,5	38,2
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните		44,5	53,6	1,8			2,3	42,7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	1,8	35,9	62,2				17,0	37,7
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			20,4			5,4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
Познавање на клиентот преку деловен однос		1,3	4,4	22,1	72,1		82,3	92,9
Процент бонитет на клиентот			3,1	22,7	74,1		95,9	96,8
Лојалност кон банката			31,7	65,7	2,5		59,0	68,2
Капиталната моќ на клиентот			0,9	46,7	52,3		95,9	99,0
Приходите на клиентот			0,9	26,2	72,8		95,9	99,0
Квалитетот на инвестицискиот проект			18,8	26,0	55,1		95,9	81,1
Квалитетот на управувањето во претпријатието			20,1	17,2	62,6		77,4	79,8
Вредноста на хипотеката			24,2	72,0	3,7		63,0	75,7
Приходната/капиталната моќ на гарантите		4,1	50,2	40,6	5,0		4,8	41,5
Висината на учеството во финансирањето			57,0	30,6	12,3		73,0	42,9
Останати фактори, Ве молиме наведете ги			3,1			22,7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Каматна стапка на кредитите			41,0	57,1	1,8		-52,2	-58,9
Б) Останати услови и рокови			72,5	0,9				
-Некаматни приходи			81,0	18,9			-19,6	-18,9
-Големина на заемот или на кредитната линија			91,3	8,6			-34,9	-8,6
-Барања за обезбедување			91,9	8,0			3,1	-8,0
-Достасување на заемите			71,0	28,9			-29,3	-28,9
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			19,5			6,3		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

5. Каково влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрените кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	50,7	21,5	50,7	21,5	21,4	21,5	50,7	21,5	21,4	21,5
Незначително влијаеја	45,3	72,3	45,3	72,3	74,6	72,3	45,3	72,3	74,6	72,3
Не влијаеја	3,9	6,1	3,9	6,1	3,9	6,1	3,9	6,1	3,9	6,1
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-3,9	-6,1	-3,9	-6,1	-3,9	-6,1	-3,9	-6,1	-3,9	-6,1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително е намалена										
Делумно е намалена	0,9				0,9		0,9		5,3	3,1
Во основа остана непроменета	67,1	53,7	68,0	53,7	62,7	53,7	67,1	50,6	62,7	50,6
Делумно е зголемена	2,6	46,2	2,6	46,2	7,0	46,2	2,6	49,3	2,6	46,2
Значително е зголемена	29,3		29,3		29,3		29,3		29,3	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	31,0	46,2	31,9	46,2	35,4	46,2	31,0	49,3	26,6	43,1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Потребности од финансирање			37,5	28,9				
- Инвестиции во основни средства		7,0	53,6	39,3			6,4	32,3
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			60,6	37,5	1,8		39,9	39,3
-Преструктурирање на долгот			37,9	47,2		14,8	48,5	47,2
Б) Употреба на алтернативно финансирање			66,4					
-Интерно финансирање			100				17,4	0,0
-Заеми од останати банки		7,0	62,2	30,7			-5,4	23,7
-Издавање сопствени хартии од вредност			75,2			24,7	3,1	0,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			28,4			1,3		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат										
Во основа ќе останат непроменети	73,4	74,0	73,4	73,1	73,4	74,0	73,4	74,0	73,4	74,0
Делумно ќе се олеснат	24,6	25,9	24,6	26,8	24,6	25,9	24,6	25,9	24,6	25,9
Значително ќе се олеснат	1,9		1,9		1,9		1,9		1,9	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-26,5	-25,9	-26,5	-26,8	-26,5	-25,9	-26,5	-25,9	-26,5	-25,9
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	62,7	63,3	49,6	54,7	49,6	54,7	58,3	60,2	62,7	63,3
Делумно ќе се зголеми	37,2	36,6	50,3	45,2	50,3	45,2	41,6	39,7	37,2	36,6
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	37,2	36,6	50,3	45,2	50,3	45,2	41,6	39,7	37,2	36,6
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително се заострени								
Делумно се заострени	3,7				7,9			
Во основа останаа непроменети	83,3	76,1	82,0	68,6	74,5	66,8	98,8	98,5
Делумно се олеснети	11,8	22,4	16,8	29,9	16,4	31,7		
Значително се олеснети	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-9,5	-23,8	-18,2	-31,3	-9,9	-33,1	-1,4	-1,4
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот			100				0,0	0,0
Б) Притисок од конкуренција			49,5	13,1	2,8			
-Конкуренција од други банки			50,5	45,2	4,2		-45,9	-49,4
В) Согледувања за ризикот			61,8	3,6				
-Очекувања за вкупната економска активност			88,3	11,6			-11,6	-11,6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		21,1	72,2	6,6			14,7	14,5
-Кредитна способност на потрошувачите			93,4	6,5			-8,6	-6,5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			34,9	21,9		1,9		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

o = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
Познавање на клиентот преку деловен однос			27,2	56,2	16,5		71,2	72,7
Процент бонитет на клиентот				37,7	62,2		98,6	99,9
Лојалност кон банката		1,9	59,6	28,2	10,2		34,7	36,5
Капиталната моќ на клиентот		31,8	3,2	43,1	21,8		32,0	33,1
Приходите на клиентот				22,2	77,7		99	99,9
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			35,0	62,1	2,8		20,4	64,9
Вредност на хипотеката			6,8	42,9	50,2		89,7	93,1
Приход на/ капитална моќ на гарантите		7,4	37,6	20,3	34,6		54,2	47,5
Висина на учеството во финансирањето			21,5	71,8	6,6		77,2	78,4
Останати фактори, Ве молиме наведете ги			0,8			37,8		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	0,8		0,8		7,9	8,1	8,7	8,1		
Незначително влијаеја	85,9	86,1	90,5	90,7	78,8	78,0	78,0	78,0	86,7	86,1
Не влијаеја	13,5	13,8	8,9	9,2	13,5	13,8	13,5	13,8	13,5	13,8
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13,5	-13,8	-8,9	-9,2	-13,5	-13,8	-13,5	-13,8	-13,5	-13,8
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа се непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Цена			73,4	26,5			-13,7	-26,5
Б) Останати услови			59,8					
-Обврски за обезбедување			100				0,0	0,0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			100				0,0	0,0
-Достасување на заемите			96,1			3,8	0,0	0,0
-Провизии			72,9	14,4	12,6		-15,3	-27,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			32,9			9,3		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот		3,8	93,3	2,8			0,9	1,0
Б) Притисок од конкуренција			34,8	27,8				
-Конкуренција од другите банки			34,8	65,1			-62,1	-65,1
В) Согледувања за ризикот		4,1	61,3					
-Очекувања за вкупната економска активност		3,8	88,7	7,4			-3,7	-3,6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		25,2	74,7				24,9	25,2
- Кредитна способност на потрошувачите		3,8	94,2	1,9			-1,2	1,9
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			31,8	21,1		9,6		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Каматна стапка на кредитите			78,3	20,2	1,4		-22,7	-21,6
Б) Останати услови			57,3	8,1				
-Обврски за обезбедување		0,3	99,6				-1,4	0,3
-Достасување на заемите			98,5		1,4		-11,7	-1,4
-Некаматни приходи			75,7	24,2			-12,5	-24,2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			35,7			1,9		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително е намалена	0,4				0,8			
Делумно е намалена		0,2						0,8
Во основа остана непроменета	44,1	31,3	58,6	24,8	8,8	20,2	89,1	55,8
Делумно е зголемена	55,7	68,3	41,6	75,1	90,6	79,7	11,1	43,0
Значително е зголемена		0,1						0,3
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	55,4	68,2	41,6	75,1	89,8	79,7	11,1	42,5
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Потребности за финансирање			16,5	47,0				
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	1,9		20,8	77,2			42,4	75,3
-Доверба на потрошувачите			54,7	45,2			44,5	45,2
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		1,9	95,2	2,8			0,8	0,9
Б) Употреба на алтернативно финансирање			62,6	2,8				
-Заштеди на населението			76,0	23,9			24,0	23,9
-Кредити од останатите банки		23,0	72,7	4,2			-19,0	-18,8
- Останати извори на финансирање			96,3	3,6			2,8	3,6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			31,8	21,9		6,0		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
 + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.3	Кв.4
А) Потребности за финансирање			20,2	45,2				
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		1,9	51,7	46,3			12,5	44,4
-Доверба на потрошувачите			65,4	34,5			34,3	34,5
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			65,4					
-Заштеди на населението			100				0,0	0,0
-Кредити од останати банки		1,9	98,0				-2,0	-1,9
-Останати извори на финансирање			100				0,0	0,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги		21,1	32,6			2,2		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат	3,5	9,1			7,4	19,3		
Во основа ќе останат непроменети	80,1	70,1	76,5	54,3	77,0	68,3	88,1	87,3
Делумно ќе се олеснат	16,7	20,6	23,7	45,6	15,8	12,3	12,1	12,3
Значително ќе се олеснат		0,1						0,3
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13,2	-11,5	-23,7	-45,6	-8,4	7,0	-12,1	-12,6
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	68,6	66,9	63,0	30,4	64,4	78,4	80,3	79,8
Делумно ќе се зголеми	31,6	32,9	37,2	69,5	35,8	21,5	19,9	19,8
Значително ќе се зголеми		0,1						0,3
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	31,6	33,0	37,2	69,5	35,8	21,5	19,9	20,1
Број на банки коишто одговориле	14	14	14	14	14	14	14	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	8,0	45,0	75,8				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		7,4	92,5				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	18,9	99,9	36,9	28,9			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	65,4	61,6	3,1	28,9			1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	45,0	46,3		37,5			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	42,3					42,1	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	19,1	7,8		55,2			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	14,8	5,7	79,4	28,9			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		46,9	28,9	38,2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	28,9	70,0	33,8	40,9			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	28,9	55,0	51,1	55,7			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	4,9	80,2	43,7	1,3			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		78,1	50,7		28,9		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	11,6	88					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	52,8	47,1					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	70,1	29,8					1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	88,1	11,5		11,9			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	21,6					49,8	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	11,6	54,2	45,7				1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	15,5	84,4					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	12,4	76,3	22,8				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	2,8	48,6	3,8	44,7			1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	28,5	60,0	23,0	11,6			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	4,6	87,9	19,0				1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.